

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
 ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ ΙΩ. ΖΩΝΤΟΣ

Έτος Α'

Ζάκυνθος Ιούνιος 1925

Τεύχος 4ον

Τιμάται Δραχ. 2,50

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

«Πρωτομαγιά» ὑπὸ Σπ. Μινώτου. — «Εἰς τὸν τάφο
 τῆς μάνας μου» ὑπὸ Ἀνδρ. Βιαγκίνη. — «Ἡ Ἐπιτά-
 νησος κατὰ τοὺς παρελθόντας αἰῶνας» ὑπὸ Σπ. Δε-
 Βιάζη. — «Στὴν ἀγάπη μου» ὑπὸ μελαγχολικοῦ. —
 «Παληῆς ἀνάμνησες» ὑπὸ Μ. Π. — «Κάλλος Ἴόνιον»
 ὑπὸ Ν. Κούτση. — «Ἡ Ζωή» ὑπὸ Α. Σ. Μαρίνου. —
 «Στὸ Σολωμὸ» ὑπὸ Α. Βιαγκίνη. — «Ἡ Γυναικίκα μὲ
 τὰ μεγάλα μάτια» ὑπὸ Σπ. Κανᾶ. — «Ἀπὸ τῆ ζωῆ
 ποῦ διαβαίνει» ὑπὸ Πάριδος. — «L' Horloge» ὑπὸ Δ.
 Δάση. — «Ἡ ὄρτενσία» ὑπὸ Νίτσας Μακρῆ. — «Ἀγάπης
 λόγια» ὑπὸ Γ. Γελάνη. — «Σημειώματα περὶ Φωσκό-
 λου» ὑπὸ Α. Χ. Ζώη. κ. λ. π.

ΗΩΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Ἔτος 1ον—Τεύχος 4ον

Ζάκυνθος Ἰούνιος 1925

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Στὸ σεβαστὸ μου δάσκαλο
Κο Γεωργακόπουλο

Συχνὰ στὴ σκέψι μου παληὲς ἀνάμνησες μὲ φέρουν πίσω στὰ περασμένα ἐκεῖνα χρόνια πὸν ποτὲ πιά δὲν θὰ περάσουν μπροστά μας... Καὶ σκέφτομαι πῶς ἡ ζωὴ μας δὲν εἶναι ἄλλο παρὰ ἓνα περαστικὸ παρατήρημα τῆς μεγάλης ζωῆς, τῆς διάβας τοῦ χρόνου. Στὸ πέρασμά μας στὴ ζωὴ δὲν ξαναπερνᾶμε ποτὲ ἀπὸ τὸ ἴδιο μέρος. Προχωροῦμε πέραντις μαζὺ εἰκόνες, ἐντύπώσεις, ἀνάμνησες, παρατηρήσεις, σκέψεις, κρίσεις, ἐλπίδες, βλέψεις γιὰ τὸν ὑπόλοιπο δρόμο μας. Κάθε στιγμή πὸν περνᾶ μᾶς χωρίζει ἀνεπανόρθωτα μὲ τὸ παρελθὸν πὸν ἀφήνουμε πίσω μας δίχως καλὰ-καλὰ νὰ τὸ ἀντιληφθοῦμε καὶ πὸν ποτὲ πιά δὲν θὰ μᾶς ξανάλθῃ. Ἀπὸ αὐτὸ δὲν μᾶς μένει παρὰ ἀνάμνησις, ἀνάμνησις πὸν καὶ τώρα δὲν μποροῦμε νὰ νοιώσουμε ὅπως τότε, γιὰτὶ ἡ ψυχὴ μας εἶναι πολὺ τραχεῖα τώρα γιὰ νὰ αἰσθανθῇ τίς ἴδιες συγκλίσεις ὅπως τότε...

Ἀναλόγως μὲ τίς ἐντύπώσεις αὐτὲς ὁ ἄνθρωπος σχηματίζει τὸ ἐγὼ του, τὸν χαρακτήρα του, τὴ ψυχὴ του Ἄλλοίμονο σ' ἐκείνον πὸν στῆς ζωῆς του τὸ δρόμο ἔμεινε ξένος ἀπὸ ὅτι γύρω του ἡ διάβα τοῦ ἔδειξε! Γιὰτὶ πάντα καὶ στὴ πιδ ἄνοστη καὶ δυστυχημένη διάβα, δίπλα στὸ δάκρυ, θὰ ἔλαμψε τὸ γέλιο, παρὰμερα στὴ λύπη θὰ πρὸβαλλε καὶ ἡ χαρὰ, στὴν ἀπογοήτευσὶ κάποια ἀχτίνα ἐλπίδος... Στὴ πιδ μαυρηδερὴ καὶ ἀπειλητικὴ χειμωγιάτικη μέρα, κάποια ἄλλη χαρούμενη ἀνοιξιὰτικη... Στὸ δριμὺ κρύο τοῦ χειμῶνα, ὁ ζεστός ἥλιος τοῦ καλοκαιριοῦ. Ὅλοι μας ἔχουμε ἐντύ-

πώσεις. Ἡ φύσις δείχνει τὰ κάλλη τῆς ἀμερόληπτα σ' ὅλους. Καὶ σ' ἐκείνον πὸν στὴ ζωὴ του δὲν δοκίμασε παρὰ πικρίες, σιέρησες, φτώχια, ἀδικία, κ' ἀπογοήτευσὶ καὶ σ' αὐτὸν ἡ ζωὴ τῆς θὰ ἔδειξε τὰ θέληγτρα τῆς, τὰ μεροληπτικά...

Φέρνουμε ἔτσι μὲ ψυχικὴ ἀγαλλίασι στὴ νοσταλγικὴ θύμησι τοῦ παιδιοῦ μας δρόμου. Τοῦ δρόμου ἐκείνου πὸν κλεῖ τίς πρῶτες κ' ἄγνες ἐντύπώσεις τῆς πρῶτης μας ζωῆς, τοῦ παιδιοῦ μας χρόνου. Καὶ φέρνω τὴ ψυχὴ μου πίσω—ἀφοῦ δὲν μπορῶ νὰ φέρω τὸν ἑαυτό μου— γιὰ, νὰ αἰσθανθῶ ξανά τίς ἀπλὲς καὶ ἡρεμὲς κέινες συγκλίσεις πὸν πρωτοσπαρτάρισε ἡ παιδικὴ μου ψυχὴ, πὸν ἄρχισε νὰ διακρίνη τῆς ζωῆς τὸ μέγα δῶρο, νὰ ξεχωρίξῃ τῆς φύσεως τὰ θέληγτρα, νὰ δοκιμάξῃ τίς πρῶτες χαρὲς καὶ λύπες, τὴ καλωσύνη καὶ τὴ κακία, τὸ παράπονο τῆς ἀδικίας... Ἡ παιδιάστικη ψυχὴ πὸν μόλις ἀρχίζει νὰ ξεχωρίξῃ τὸ ὄμορφο ἀπὸ τὸ ἄσχημο, τὸ καλὸ ἀπὸ τὸ κακὸ, τὴ χαρὰ ἀπὸ τὸ πόνο. Παιδιάστικη χαρὰ, παιδιάστικη λύπη! Πόσο βαθιὰ ἀλήθεια εἶναι σ' αὐτὲς τίς λέξεις! Εἶναι ἡ πρῶτες δόνησες, ἡ πρῶτες συγκλίσεις τῆς καρδιάς μας τῆς ἀπλαστῆς. Συγκρίνετε τώρα μιὰ λύπη σας, μιὰ χαρὰ σας. Ὅσο μεγάλῃ κ' ἂν εἶναι, ποτὲ δὲν θὰ φθάσῃ κέινῃ τοῦ μικροῦ παιδιοῦ πὸν τοῦ στερήσατε μιὰ χαρὰ, πὸν τοῦ ἔσπασε ἓνα παιγνιδάκι, πὸν τὸ λυπήσατε κάνοντας διάκρισι σ' αὐτὸ καὶ σ' ἓνα ἄλλο! Παιδιάστικη ψυχὴ! Ἀξίξεις ὅλη τὴ ποίησι, ὅλη τὴ χαρὰ ἐσὺ, γιὰτὶ εἶσαι τόσο ξένῃ ἀκόμα στὶς μικρὲς καὶ μεγάλες δυστυχίες καὶ κακίες τῆς ζωῆς, γιὰτὶ σὺ πρῶτα-πρῶτα διακρίνεις τὴν ὄμορφιὰ τῆς λαμπρῆς μέρας, τοῦ λουλουδέγιου κάμπου, τὸ μοσχοβολιμένο ἀγέρι τοῦ Ἀπρίλη, τίς χρυσὲς καὶ

πλούσιες τουαλέτες της πεταλούδας, τὸ κελαδητὸ τ' ἀηδόνι, τὸ βουγγιτὸ τοῦ Βορρηᾶ, τὸ θυμὸ τῆς θύελλας, τὸ ἀγρῆμα τῆς θάλασσας. Θὰ ἔλθῃ μέρα πού καὶ σὺ θὰ μείνῃς σ' αὐτὰ ἀσυγκίνητη, βυθισμένη στὸ πολυπλοκο λαβύρινθο τῆς ζωῆς, τραβηγμένη σι' ἄλλα, τὰ ψεύτικα θέλητροῦ τῆς πού θὰ τὰ νοιώσῃς ἀσχημῆς μόλις τὰ δῆς κ' ἀπὸ τὴν ἄλλη, τὴ πλάνα μορφὴ τους...

* * *

Πρωτομαγιά! Μὲ πόση λαχτάρα περίμενα τὸν ἔρχομό σου! Θὰ φορούσαμε τὰ καλοκαιρινὰ μας ροῦχα, τὴν καινούργιά μας ψάδα, θὰ μαζωνόμαστε στὸ σχολεῖο ἀνυπόμονα, γιὰ νὰ ξεκινήσουμε στὴ γραμμὴ σὰν στρατιῶτες. γιὰ τὸ μεγάλο περιβόλι, μὲ τὰ τόσα του τριαντάφυλλα, μὲ τὸ πράσινο χορτάρι τοῦ ποῦταν σὲ πολλὲς μερὶες πιδ ψηλότερο ἀπὸ μᾶς... μὲ τὶς ἄσπρες καὶ κίτρινες μαργαρίτες καὶ λουλούδια, μὲ τὶς ψηλὲς νεσπολιὲς ποῦχαν τόσες, τόσες προκλητικὲς, δλοκίτρινες νέσπολες! Θὰ σκορπιζόμαστε στὸ περιβόλι πλημμυρίζοντες μὲ τὰ γέλοιά μας, τὶς φωνὲς μας, τὴ χαρὰ μας... Χάμου στὰ χόρτα θὰ τρώγαμε ξεπλωμένοι, τι ὁ καθένας μας θὰχε φέρει ἀπὸ σπίτι του. Δύο—τρία αὐγά κόκκινα, λίγη κουλοῦρα καὶ τυρί. Θὰ τραγουδούσαμε ὅλα μαζύ, γυρίζοντας πίσω μὲ καμάρι καὶ υπερηφάνεια, μὲ τὸν ἐνθουσιασμό τῆς νεότητος, στεφανωμένοι μὲ τὰ τριανταφυλλένια στεφάνια, πού μᾶς εἶχαν δώσει στὸ περιβόλι σ' ὄλους γιὰ μιὰ δραχμὴ. Πίσω ὁ δάσκαλος, πού κείνη τὴν ἡμέρα τὸν ἀγαπούσαμε ἐξαιρετικὰ γιὰτὶ δὲν ἦταν ἄγριος, ἀλλὰ καλὸς, γελαστὸς κ' εὐχαριστιημένος, ὅπως κ' ἐμεῖς, γιὰτὶ, μᾶς ἔλεγε νὰ τραγουδοῦμε, τραγουδώντας κ' αὐτὸς σιγανά. Νοιώθαμε ἐκείνη τὴν ἡμέρα πῶς ἦταν ὁ κοινὸς μας, ὁ καλὸς μας πατέρας. Κανένα δὲν ἦταν παραπονεμένο. Ὅλα εἶχαν διασκεδάσει, τραγουδήσει. Εἶχαμε ὅλα τὰ στεφάνιά μας. Ὅλα εἶχαμε παίξει μαζύ, εἶχαμε φέρει νέσπολες! Τί ἂν ὁ Ντῆνος φοροῦσε ὠμορφα καινούργια ροῦχα καὶ παπούτσια; Κείνη τὴν ἡμέρα

εἶχαμε ὅλα τὴν ἴδια χαρὰ. Ὅλα εἶχαμε δικαίωμα στὴν ὠμορφότερη γιορτὴ τῆς φύσεως. Καὶ μὲ τὶς λεπτὲς μας φωνές, κωμαρωτὰ ξαναγυρίζαμε πίσω τραγουδώντας μαζύ μὲ τὸν δάσκαλο, τὸν καλὸ μας δάσκαλο.....

Ὁ Μᾶης μας, μᾶς ἔφθασε...
Ἐφθασε, ἔμπρὸς βῆμα ταχύ...

Καὶ τὸν προῦπαντούσαμε, ἀληθινὰ στὴ ζωὴ μας, μαγεμμένο ὀλοπράσινο, γελαστό, μυρωδάτο...

* * *

Πηγαίνουμε καὶ τώρα μὲ ἀργὸ τὸ βῆμα. Ξανασικοῦν ἡ καρδιά μας σὶς παλῆς ἀνάμνησες, ἀλλὰ μένουμε ἀσυγκίνητοι στὴ μεγάλη γιορτὴ. Περνοῦν μπροστὰ μας τὰ σχολεῖα μὲ τοὺς δασκάλους των, τραγουδώντας καὶ μένουμε σιωπηλοὶ στὴν εὐθυμία κείνη καὶ ζωὴ τῆς νεότητος πού περνᾶ... Κόβουμε καὶ μεῖς δίχως ἐνθουσιασμό δύο—τρία λουλούδια, χαιρετᾶμε μὲ μελαγχολικὸ βλέμμα τὴ φύσι σὰν νᾶταν ἡ τελευταία φορὰ πού τὴν βλέπουμε καὶ μὲ σκυμμένο τὸ κεφάλι, κουρασμένοι ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ χρόνου, γυρίζουμε πίσω μὲ ἀργὸ καὶ ὄχι ταχύ τὸ βῆμα, γιὰ νὰ προῦποντήσουμε τὸν Μᾶη πού δὲν εἶναι πιά ὁ ἴδιος ὅπως τότε, γιὰτὶ ἔρχεται αὐτὸς γοργὸς γιὰ νὰ μᾶς φθάσῃ καὶ περάσῃ ἀκόμα πιδ γοργὸς ἀπὸ μπροστὰ μας, ἀφήνοντάς μας, ἐρείπια ἐμᾶς τοῦ χρόνου, σκλάβους τοῦ χρόνου, φθασμένους πιά στῆς ζωῆς τὸ μονοπάτι τὴν ἄκρη...

* * *

Μονάχος μὲ συντροφιά τὴ σκέψι δὲν πρόσεξα στὸ χαρούμενο σχολεῖο πού πέρασε δίπλα μου. Σηκώνοντας σὶς εὐθυμῆς παιδιάσκιες φωνές τὸ κεφάλι, εἶδα μπροστὰ μου πιδ γέρο τώρα, ἀδύνατο, σιωπηλό, τὸν ἴδιο καλὸ δάσκαλο, ὅπως τότε, τὸ σεβαστὸ μὲν δάσκαλο, τὸν πρῶτο δάσκαλο τῆς παιδικῆς μου ζωῆς. Σθάθηκα στὴ ψυχὴ μου τὴν πιδ βαθειὰ συγκίνησι καὶ σεβασμό. Χαιρέτισα μὲ εὐγνωμοσύνη

καὶ ἀγάπη, τὸ σεβαστὸ μου δάσκαλο...
Χαιρέτισα σ' αὐτὸνε τὴ παιδικὴ μου καὶ ξέγνοιαστη χαρὰ, τὴ γελαστὴ παιδιάσκιη ζωὴ μου καὶ πιδ σκυφτὸς ἀκόμα μὲ τὴ μελαγχολία στὴ ψυχὴ, νοσταλγῶ πάλι τὴ χαρὰ, τὴν ἀδολὴ κείνη χαρὰ πού πέταξε γιὰ πάντα ἀπὸ κοντὰ μου...

Σπύρος Μινῶτος

Εἰς τὸν τάφο τῆς μάννας μου

Τώρα κοιμάσαι! Μιὰ στιγμὴ δὲν μῶλειψε τὸ πόσο βαρεῖα κοιμήθηκε μὲ σὲ ἡ χαρὰ. Οἱ πόνοι πού μου ξύπνηταν στὴ γῆ δὲν ἔχουν μήτ' ὁ καῦμός σου μάννα μου στεριᾶς ἀκρογιαλιά.

—ο—

Κύματα, πάντα κύματα δέρνουνε τὴ ζωὴ μου, στὴν ταξειδιάρα σκέψι μου δὲ θὰ προβάλλει αὐγὴ. Ἡ νύχτα ναὶ τοῦ τάφου σου θὲ νᾶνε στὴ ψυχὴ μου μὰ βρέφος στὴν ἀγκάλῃ σου ὁ νοῦς μου θὲ νὰ ζῆ.

—ο—

Ἐκεῖ στὰ χρυσοφτέρωτα τ' ὄνειράκα πού πᾶνε στὴ γῆ τὴ δακρυχόη του μόνον θὰ λητμονῆ. Μάννα κὶ νοῦς ἀνίδεοι τὸν κόσμον θὰ ξεχνᾶνε ἀπ' τὰ φιλιὰ πού ἐπέρασαν ἐλεῖα, σ' ἕνα ριλι.

—ο—

Ἐκεῖ στὴν πρώτη ἀγάπη τους κὶ στῆς στοργῆς τ' ἀέρι Χάρος δὲ θάχῃ δύναμι, χρόνος δὲ θὰ πετιῆ. Μήτε τῆς μοῖρας ἀπονο θὰ κυβερνᾶ τὸ χέρι ὅπου θὰ ζοῦνε πρόσχαροι νοῦς κὶ ψυχὴ γλυκά.

—ο—

Κι' ὅταν ριμάξῃ τ' ἀπονα δεσμὰ του, σὰν ἀρίστη μεστὴ τὴ δακρυχόη του λάφυρο στὸν καιρὸ. Σὰν ἡ ψυχὴ μου διάπλατα φτερά θὲ νὰ κινήτῃ καὶ ἐκεῖ πού ζῆς τὸν ἄγνωστο τὸν κόσμον θὲ νὰ βρῶ.

—ο—

Τότες στὴ γῆ τὰ δάκρυα θὰ μείνουν καὶ τῶν χρόνων δὲν θὰ μετροῦν ταῖς ὥραις μὲ οἱ δείκτες σὰ σπαθιά.

Ἄς λείψι τότε μάννα μου ἡ μνήμη πλεῖα τῶν πόνων στὴ λήθη θᾶνε εἰ τάφοι μας, ἐμεῖς στὴν εὐτυχία.

Ἀνδρέας Βιζυλῆνης

Ἡ Ἐπτάνησος
κατὰ τοὺς παρελθόντας αἰῶνας

Ἡ Κερκύρα κατὰ τὸν Σηροφάνη τῷ 1794
(συνέχεια)

Ἐν τῇ νήσῳ Κερκύρας τὸ ὄρατον, εὐρίσκεται εἰς τὰ χωρία καὶ σπανίως εἰς τὴν πόλιν διακρίνεται. Ἡ νήσος μισεῖ τὴν ρυπαρότητα καὶ εἶναι πλήρης. Περιεργον! Πανταχοῦ ἐν Εὐρώπῃ ὅπου οἱ Ἑβραῖοι εἶναι ἀνεκτοὶ ἢ συνοικία των εἶναι ἀηδεστέρα καὶ νοσηροτέρα, ἐνῶ ἐν Κερκύρα φαίνεται εὐποροτέρα καὶ καθαροτέρα.

Ἡ καλλονὴ καὶ ἡ συνοδία αὐτῶν, ἀπό τινος καιροῦ, ἐπεσεφθῆ τὴν οἰκογένειαν τοῦ κόμητος Β... Αἱ κόραι του εἶναι πραγματικῶς θελκτικαί. Ὅταν χορεύωσιν, τραγουδοῦσιν, παίζωσι τὸ πιάνον ἢ τὴν κιθάραν, νομίζει τις ὅτι εἶναι αἱ θυγατέρες τῶν Χαρίτων, ἐὰν ἢ ὄψις των δὲν μαρτυρεῖ ὅτι αἱ ἴδιαι εἶναι αἱ Χάριτες. Ἡ μεγαλυτέρα ὀνομάζεται Λεονίς εἶναι μαγευτικὴ καὶ σύζυγος τοῦ Προβλεπτοῦ τῶν Κυθῆρων. Φυσικὸν, ἢ αὐτοκρατορία τῶν Κυθῆρων ἀνήκει εἰς τὴν Ἀφροδίτην. Ἡ Κικελία δὲν ἀνοίγει τὸ στόμα, δὲν ῥίπτει ἐν βλέμμα, δὲν κἀμνει ἐν νεῦμα χωρὶς νὰ δεικνύει χίλια θέλητρα καὶ νὰ διεγείρει ἐπιθυμίας. Αἰὰ νὰ φέρω εἰς πέρας τὴν γοητείαν, ὅτε τὴν εἶδον ἦτο εἰς ἀνάγκωσιν, καὶ γνωστὸν εἶναι ὅτι κἀποια ἀτομία, δίδει πάντοτε εἰς τὰς εὐειδεῖς ἐν ἐνδιαφέρον, πού ἀξάνει τὴν ἰσχὺν των καὶ τὰ θέλητρα των. Ἡ Αὐγουστῖνα Κ... καὶ ἡ Θεά, ἦτις φαίνεται ἀδελφὴ τῆς Κικελίας καὶ τῆς Λεονίδος, ἔχει τῆς χροιάς τῆς τὸ χρῶμα ἐκτάκτως ζωηρόν, τὰ μάτια γεμάτα φωτιάς. Ἡ συντροφιά τῆς μητρὸς των εἶναι τοιαύτη σχεδὸν λησμονῆ τις ὅτι εὐρίσκεται ἐν Κερκύρα. Αὐτὴ ἔχει μόρφωσιν, ὀξύνοια καὶ χάριν. Ἄνευ κόπου ἐννοεῖ τις ὅτι εἶναι ἡ μήτηρ τῶν Αὐγουστῖνων καὶ ἡ μάμμη τῆς Κικελίας καὶ Λεονίδος.
(ἀκολουθεῖ) Δ. Δε-Βιάζης

ΣΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΜΟΥ

Ὁ! σὺ ἀγνή ψυχὴ πού εὐωδιάζεις τὸ θεῖο παραδείσιο ἔρωμα, ποῖα δύναμις ὑπερτέρα σ' ἔστειλε, γιὰ νὰ μὲ συντροφέψῃς στὸ δρόμο τῆς ζωῆς καὶ γιὰ νὰ μοῦ ἐξαργύρῃς τὴ ψυχὴ μου; Ὁ! σὺ ἀγνή ψυχὴ πού μ' ἔκαμες νὰ

αίσθανθῶ ἀκόμη μιὰ φορὰ τὴ χαρὰ καὶ τὴ δύναμι, ποῦ ὁ φτερωτὸς θεὸς, προστάτης τῶν εὐγενικῶν ψυχῶν, μᾶς χαρίζει. "Ω! σὺ θεία ἀγγελικὴ μορφή ποῦ στὸ ἀντίκρουμά σου θαμπόνηται τὸ φῶς μου, ἀπὸ τὸ ὑπέροχο κάλλος σου. "Ω! σὺ ξανθὴ νεράϊδα ποῦ στὴ διάβασον ἢ θάλασσα ἡσυχάζει καὶ τὰ μικρὰ μικρὰ κύματα σοῦ ψάλλουν τὸ καλλίτερο τραγοῦδι τῆς ἀγάπης μας. "Ω! σὺ ἀγγελε παρήγορε ποῦ στὴ θλιμμένη μου ψυχὴ χύνεις τὸ βάλαμο καὶ τὸ νᾶμα καὶ τὴ κἀνης γιὰ πάντα σιλᾶβα σου. "Ω! σὺ ποῦ ἡ φύσις σ' ἔκανε συντρόφισσα καὶ σοῦ χάρισε τὴ δύναμι ἐκεῖνη ποῦ ὁ ἥλιος, τὸ φεγγάρι, ἡ θάλασσα, τ' ἀηδόνια δὲν τὴν ἔχουν. "Ω! σὺ ποῦ μέσα στὴ ψυχὴ μου σοῦχω στήση τὸ θρόνο τῆς ἀτέλειωτης ἀγάπης, μὴ μ' ἀφήσης γιὰτὶ μόνον γιὰ σένα ζῶ.

Μελαγχολικὸς

ΠΑΛΗΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΣ

Θυμοῦμαι σὰν νάταν χθὲς ἀκόμα— Πέρασαν χρόνια μὰ τὰ λόγια αὐτὰ θὰ μείνουν αἰώνια χαραγμένα στὴ μνήμη μου—"Ἡμουν μικροῦλα ἀκόμα καὶ πῆγαινα σχολεῖο, ὅταν μιὰ μέρα ἀπάντησα στὸ δρόμο μου μιὰ τσιγγάνα. Μιὰ ἀπ' τὲς γυναῖκες αὐτὲς ποῦ ξέρουν νὰ διαβάξουν στὰ χέρια τὴ μοῖρα τοῦ καθενός. Μὲ σταμάτησε λέγοντάς μου «"Ἐλα κορίτσι μου νὰ δῶ τὴ μοῖρα σου» Τὴ μοῖρα μου ἀπήντησα; "Ω κυρά μου εἶμαι πολὺ μικρὴ ἀκόμη γιὰ νὰ τὴ μάθω.» Μὰ μὲ τὰ λόγια τῆς μὲ πλάνεψε ἡ ὁμορφὴ γυναῖκα καὶ χωρὶς νὰ καταλάβω ἀφησα τὸ χέρι μου στὸ μαῦρο τὸ δικό τῆς. Στ' ἀντίκρουμά του τὴν εἶδα νὰ κινεῖ τὸ κεφάλι τῆς καὶ φέ φωνὴ σιγανὴ καὶ τρεμουλιαστὴ μοῦπε τὰ λόγια αὐτά; «Κορίτσι μου εἶσαι ἀτυχό. Μὴν ἀγαπήσης ποτὲ μὲ τὴν καρδιά σου γιὰτ' αὐτὸ θᾶνε ἡ δυστυχία σου». 'Ἡ ἀληθινὴ ἀγάπη θᾶνε γιὰ σένα καταστροφὴ. Τὴ στιγμὴ ποῦ ἡ εὐτυχία θὰ σοῦ χαμογελά θὰ κτυπηθῆς ἀπὸ τὴ Μοῖρα». Τελειώνοντας τὰ τρομερὰ αὐτὰ λόγια ἔφυγε σὰν σκιά ἀπὸ κοντὰ

μου καὶ μ' ἀφησε μόνη μὲ σύντροφο τὸ πόνο καὶ τὴ μελαγχολία.

Πέρασαν χρόνια ἀπὸ τότε, τὰ λόγια αὐτὰ λησμονήστικαν, μὰ σήμερα ἔρχονται πίσω νὰ μοῦ θυμῆσουν τὰ παληά. Δὲν ἀκουσα τὴ συμβουλὴ τῆς μάγισσας κι' ἀγάπησα μ' ὅλη τὴ δύναμι καὶ πόνο ποῦνε δυνατὸ ν' ἀγαπήση ψυχὴ εὐγενικιά, ἀγάπησα ἓνα ἄγνωστο ποῦ στὴ ψυχὴ μου ἦτο γνωστὸς τόσο ποῦ νόμιζα πῶς τὸν γνώριζα ἀπὸ τὴν ὥρα ποῦ γεννήθηκα. Μ' ἀγάπησε κι' αὐτὸς, πλάθαμε ὄνειρα, ἐλπίδες καὶ δὲν περιμέναμε παρὰ τὴ στιγμὴ ποῦ ὁ ἓνας κοντὰ στὸν ἄλλο θὰ γνωρίζαμε τὴν πραγματικὴ εὐτυχία καὶ χαρὰ. Μὰ ὅσο καὶ ἂν ἀγαπιῶνται δύο ψυχὲς εὐγενικὲς ἅμα ἢ μοῖρα δὲν θελήση τὴν ἐνωσίν των ἔρχεται στιγμὴ ποῦ χρόνων ἐλπίδες κι' ὄνειρα, διαλύονται σὰν καπνός. "Ἐτσι καὶ τὰ δικά μου ὄνειρα ποῦ χρόνια τὰπλάθα μὲ ἀφάνταστη χαρὰ διαλύθησαν γιὰ μιὰ στιγμὴ γιὰτὶ ἡ μεγάλη αὐτὴ θεὰ ποῦ τὴ λένε τύχη-μοῖρα ἔτσι τὸ θέλησε.

Θεολογικὴ 24-4-25

Μ. Π.

ΚΑΛΛΟΣ ΙΟΝΗΙΟΝ

Κυλῶν κῦμα ἰόνιον ἠρέμα, εἰς τὸν λευκὸν ἀφρόν σου ἐμπιστευόμεθα Ζακύνθιον ἄσμα, ἄσμα θεῖον, . . τῆς μελωδικῆς μας Κυψέλης ἐνθεον μέλι καὶ τοὺς παλμοὺς τῆς ἀγνῆς μας ψυχῆς τὴν λευκότητά σου ποῦ ὁμοιάζουν! Φέρε ἐκεῖ, τὸ μήνυμα τῆς ἀγάπης μας πρὸς τὴν φιλότιμην μητέρα . . .

Ζακύνθος Πατρίς μου!

"Όταν θερμὸς ὁ Νότος ἐπὶ τῶν πτερύγων του φέρει τὸ ἀγγελτήριον ἄσμα τῆς ἐξυπνώσεως φύσεως εἰς τοὺς γλαυκούς σου αἰγυθαλούς, τότε, ποῖον φῶς θεῖον καταυγάζει τὸ ἄσπιλον μέτωπόν σου;

Ταπεινὸς προσκυνητῆς ἐγὼ, τῶν ἀρ-

ρήτων θελητήρων σου φιλῶ, φιλότιμη πατρίς τὴν προσφιλή σου γῆν! . . .

"Ἀληθῶς ἐπλάσθης εἰς τὴν μάλλον εὐχάριστον στιγμὴν ἐμπνεύσεως θείας!

"Ἀληθῶς ἐπλάσθης διὰ νὰ ἀγαπᾶσαι, διατὶ εἶσαι τόσο ὠραία.

"Ἡ πρωῖα σου ἐξυπνᾷ εἰς τὰς καρδίας τὰς ὠραιότερας ἐλπίδας καὶ τοὺς γλαυκοτέρους ὀφθαλμοὺς ἐξυπνᾷ καὶ πλέον ῥόδινα χεῖλη ἀνοίγουν τὴν πρωῖαν σου, διὰ νὰ ὑμνήσουν τὸ θαῦμα τῆς δημιουργίας.

"Ἡ Ἑσπέρα σου δίδει τὴν ἐμπνευσιν εἰς τὰς πλέον εὐγενεῖς ψυχὰς καὶ σκορπᾷ τὴν θείαν μελαγχολίαν εἰς τὰ πλέον εὐαίσθητα στήθη . . .

Χαῖρε ὠραία μου! . . .

Δὲν ἀρκοῦν τὰ ὠραιότερα Παρνάσεια μέλη νὰ σὲ ὑμνήσουν καὶ ἡ καλλιμολπος ἀπολλώνειος χορδὴ εἰς μάτην θὰ ἐτανύετο διὰ νὰ ὑμνήσῃ σὲ, Πάγκαλος νύμφη τοῦ Ἰονίου!

Τὰ ἄνθη σου στολίζουν τὰ ἀγνότερα λευκὰ στήθη Ζακύνθιον Παρθένων εὐωδιάζοντα τὴν εὐωδίαν τῆς Ἑδῆ καὶ ὁ Ἐρως ἀκούραστος ἐδῶ, πληγώνει τὰς τρυφερωτέρας καρδίας νεανίδων καὶ ἐνώνει τὰ χεῖλη, εἰς φιλήματα θεῖα!

"Όταν εἰς σὲ ὁ χειμὼν φανῆ ὁ οὐρανὸς κλαίει διὰ τὸ ἀπωλεσθῆν Ἑαρ.

Ν. Κούσης

Ω Η Ζ Ω Η

Δὲν θὰ θελήσωμεν βεβαίως νὰ ἐξηγήσωμεν τὸ ἄπειρον ὅπερ ἐμπερικλείεται εἰς τὴν ἐπικεφαλίδα μας. Προτιθέμενοι νὰ πραγματευθῶμεν ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς φιλοτιμῆς «'Ἡοῦς» θέματα εἰς τὴν ὑγιεινὴν ἀναγόμενα ἐνομίσαμεν ἐπιβεβλημένον νὰ προηρῶμεν λίγες ξηρὲς ἐπιστημονικὲς σκέψεις, ἂν εἶναι δυνατόν μὲ λίγες σκέψεις νὰ ἐκφράσῃ κανεὶς ὅτι δι' αὐτὴν ἔχει γραφῆ καὶ ὅτι μέσα τῆς κλείνει.

Εἶναι σι' ἀλήθεια τόσο ἀπέραντος ἡ γέννησις τῆς, τόσο ἀκατανόητος ὁ σκοπὸς τῆς ὥστε καὶ ἂν ἀκόμη κανεὶς ἠθελε σκεφθῆ ὅτι ἴσως ν' ἀραδιάσῃ λίγες δι' αὐ-

τὴν σκέψεις νὰ σταματᾷ θαμβούμενος ἀπὸ τὸ κάλλος τῆς ὅπερ ἀτυχῶς εἶναι φαινομενικῶς τοῦλάχιστον πεπερασμένον ἐνῶ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν εἶναι ἀτέριμον.

Ἐὰν τὸ ἄπειρον τοῦ γύρω μας κόσμου θελήσωμεν ἐπιστημονικῶς νὰ διακρίνωμεν θὰ δυνηθῶμεν μὲ τὰ ἐκ τούτου δεδομένα νὰ διακρίνωμεν εἰς δύο μεγάλα κατηγορίας τὴν τοῦ ἀνοργάνου καὶ τὴν τοῦ ἐνοργάνου κόσμου.

Οὐχὶ εἰς τὴν πρώτην ἀλλὰ εἰς τὴν δευτέραν τὴν ἀποτελοῦσαν τὴν ὀργανωμένην ἐν τῷ κόσμῳ ὕλην ἀνήκει ἡ ζωὴ ἐκδηλουμένη διὰ τοῦ φυτικῆ καὶ ζωϊκοῦ κόσμου.

Ἀπειρῶς εἰ δυνατόν διαιρούμενος ὁ κόσμος οὗτος θὰ μᾶς δώσῃ τὸν τελευταῖον τῆς ὑποδιαίρεσέως του σταθμὸν τὴν πρώτην τῆς ὀργανωμένης ὕλης μορφήν, τὴν πρώτην τῆς ζωῆς ἐκδήλωσιν, ἐκεῖνο ὅπερ ἐπιστημονικῶς καλεῖται κύτταρον.

Τὸ κύτταρον, αὐτοτελὴς φυσιολογικὴ μονάς, ἐνέχει ἐν αὐτῷ πάντα τὰ στοιχεῖα τῆς μελλούσης αὐτοῦ ἐξελίξεως καὶ διαρκῶς πολλαπλασιαζόμενον καὶ ἐξελισσόμενον ἀποτελεῖ τὰ ὀργανωμένα ὄντα τοῦ ζωϊκοῦ καὶ φυτικῆ κόσμου τῶν ὁποίων ἐκδήλωσις, φυσικὴ εἶναι ἡ ζωὴ.

Ἀλλὰ πόθεν αὐτῆ; Ἡ ἐπιστήμη παρὰ τὴν ἀπέραντον τοῦ ἐργαστηρίου ἐρευναν, παρὰ τὸ ἄπειρον πλῆθος τῶν ἐξαγγελθεισῶν θεωρῶν σταματᾷ μέχρις ἐνὸς σημείου, οὐχὶ τοῦ σημείου τῆς συνθετικῆς κατασκευῆς ὀργανωμένης, ὕλης φραγμὸν τὸν ὅποιον ἔθεσεν ἐκποδὸν ἢ σοφὴ τοῦ Fischer διάνοια, διὰ τῆς συνθετικῆς κατασκευῆς τοῦ λευκώματος, ἀλλὰ σταματᾷ σταθερῶς ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦλάχιστον ἐπὶ τοῦ σημείου τῆς προσδώσεως τῆς ζωϊκῆς ἐκδηλώσεως.

Καὶ προσπαθεῖ ἡ ἐπιστήμη τῆς σήμερον καὶ εἰς τὸν φραγμὸν τούτου νὰ δώσῃ ἐξηγησιν δεχομένη τὴν ζωὴν ὡς ἐνέργειαν ἀτελεύτητον ἣτις ἀρχεται ἀπὸ τοῦ φυτικῆ κυττάρου ὅπερ προσπορίζεται ταύτην ἐκ τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος καὶ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων τῆς συνεργείας τῆς χλωροφύλλης ἵνα μεταδίδον τούτην εἰς τὸ ζωϊκὸν ὅπερ διὰ τοῦ θανάτου του θὰ μεταδώσῃ εἰς

την γήν ἐξ ἧς διὰ τῆς ἀποσυνδέσεως θὰ ἐπανέλθῃ καὶ πάλιν πρὸς τὴν ἀτμόσφαιραν ἐξηγοῦσα οὕτω ὅτι ὀλόκληρος ἡ ζωὴ δὲν εἶναι ἡ ἀπέραντος κύκλος βιολογικοχημικῶν φαινομένων μετὰ σταθμούς ἐκλείψεων εἰς οὓς κόνον τὸ ἀνώλεθρον τῆς ὕλης καὶ τῆς ἐνεργείας δὲν φαίνεται νὰ ὑποκύπτῃ.

Δέχεται ἀνεπαῶς τὸ ἀνώλεθρον τῆς ἐνεργείας. ὅπως τὴν ζωὴν χαρακτηρίζει χωρὶς νὰ μᾶς δίδῃ τὴν γεννέσιν τῆς ἐμπροσθέντος, ἀφήνουσα ταύτην ὑπὸ τὸ κάλυμμα τοῦ θεοῦ μυστικισμοῦ.

Ἴσως ἡ μέλλουσα τῆς ἐπιστήμης ἀνάπτυξις καὶ ἡ βαθειὰ νεωτέρα μελέτη τῶν βιολογικοχημικῶν φαινομένων νὰ καταρτίσῃ ἕνα περειαίρω φραγμὸν καὶ νὰ διασχίσῃ ἕνα περειαίρω πέπλον ἐπὶ τοῦ μυστηρίου τῆς ζωῆς.

Α. Σ. Μαρίνος
Ἰατρὸς

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν ἀποκαλυπτηρίων, ἐν τῷ Ἐθνικῷ κήπῳ τῆς Πρωτεύουσας, τοῦ Ἀνδριάντος τοῦ γλυκοῦ τραγουδιστοῦ τῆς Ἑλευθερίας Διονυσίου Σολωμοῦ, ἡ «Ἠὼς» ἡ ὁποία ἐκδίδεται εἰς τὸ ἴδιον νησί πού ὁ μέγας ποιητὴς ἐνεπνεύσθη καὶ ἔγραψε τόσα ἀριστουργήματα ἐνόμισε πῶς δὲν ἔπρεπε νὰ σιωπήσῃ, δι' αὐτὸ καὶ παρεκάλεσε τὸν ἐκλεκτὸν αὐτῆς συνεργάτην ποιητὴν κ. Α. Βιαγκίνην καὶ ἔγραψε τὸ κατωτέρω γὰρ τὸν Ἐθνικὸν μας ποιητὴν Σανέτο:

Σονέτο

ΣΤΟ ΣΟΛΩΜΟ

Σὰν δύο ριπίδια τὰ φτερά τοῦ χρόνου,
στοῦ στοχασμοῦ τὴν πλάκα τὴ γερμμένη,
περνοῦνε κρύα καὶ σθένουον κάθε πόνου,
ὡς καὶ χαρᾶς τ' ἀχνάρι πού ἀπομένει.

Μ' ἀθάνατε τραγουδιστὴ γιὰ σένα,
ξανάφτουνε δὲ σθένουον τὴ φωτιά σου.
Τινάζοντας τ' ἀχνὰ τὰ περασμένα,
πλειὸ φωτεινὸ προβαίνει τ' ὄνομά σου.

Καθένας ἡγος πού ἀπὸ σένα ἐχύθη,
θὰ κρούει γλυκὰ στοῦ κάθε νοῦ τὰ βάρη,
καὶ τῶν αἰώνων θὰ ξυπνᾷ τὴ λήθη.

Τὸ χάος τῆς γῆς καὶ ὁ θάνατος θὰ μάθῃ,

πῶς τὸ φύλλο τὸ χέρι τοῦ δὲ φθάνει,
σταῖς ὁμορφίαις θεοῦ ἔρωτα; πού πλάθει.

Ἀνδρέας Βιαγκίνης

Ἡ ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΜΕΤΑΛΛΑ ΜΑΤΙΑ

Γιὰ τὸ Θεὸ, τί ζήτη! Δὲν μπορῶ νὰ τὴν ὑποφέρω πειά. Κολυμπᾶω στὸν ἰδρώτα καὶ εἶναι πολὺ ἄσχημο προᾶμμα γιὰ μιὰ γυναῖκα. Ἐπειτα... εἶναι καὶ τὸ ἄλλο. Τί φοβερό! Μὰ δὲν μπορῶ...

Τί λὲς; Νὰ μὴν τὰ θυμᾶμαι! Ἀστειεύεσαι βέβαια. Τότε ἦταν τὰ ὠραιότερα χρόνια τῆς ζωῆς μου. Δὲν λέω, καὶ τώρα... μὰ τί τὰ θέλεις δὲν ξαναζοῦνε πειά κείνα τὰ ὠραία χρόνια. Βρίσκω τόση παρηγοριά νὰ μιλάω γιὰ τὴν περασμένη ζωή! Ἐβλεπα τότε ὅλα τὰ πράγματα ἀλλοιωμένα. Δὲν θέλω νὰ πῶ... μὰ τώρα τὰ βλέπω... εἶσι πῶ σκούρα. Πολὺ φυσικὸ γιὰ τὰ περασμένα ἔχοννε πάντα περισσότερη γλῶκα. Ὑστερα, ξέρεις, εἶναι τὸ δυστύχημα τοῦ ἀδελφοῦ μου... ὁ κατ' ἄμενος πέθανε τόσο πρόωρα... κι' ὁ κόσμος κακός... Ὅταν μάλιστα πῆγαμε μετὰ σὲν ἐξοχή... Θυμᾶσαι;

Μὴν ἀκοῦς καυμένη... ὁ κόσμος θέλει νὰ βροῖσκει σὲ δουλειά. Δὲν μπορεῖ ἄλλωστε... ἀλλοιωμένα δὲν θάχε κανένα προορισμό. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι πεθαίνουν... τί φυσικώτερο ἀπ' αὐτό. Ἐτσι κι' ὁ ἀδελφός μου. Μὴν ἀκοῦς τί λένε. Εἶπαμε...

Ὅσο κι' ἂν προσπαθῶ πού λὲς, δὲν μπορῶ... τί τὰ θέλεις! Εὐχαριστιέμαι τόσο πολὺ ὅταν τὰ ξαναθυμᾶμαι. Τί ζωή! Τί εὐτυχημένη ζωή! Θυμᾶσαι καὶ τὸν ἄλλον; Ὁ κατ' ἄμενος! Ἐναν ὀλόκληρο χρόνο δὲν τολμοῦσε... Πάντα ἀπὸ μακρὰ. Τὸν θυμᾶμαι σὰν νᾶναι τούτη ἡ ὥρα... πάντα ἀπὸ μακρὰ γύρευε τὰ μάτια μου κι' ὅταν τᾶβρισκε, δὲν μπορῶ νὰ τὸ κρύψω, ἐννοῶντα ἕνα ἀλλοιωμένο γούστο. Πόσο παιδιὰ εἶμασθε κείνη τὴν ἐποχή! Μεγάλια παιδιὰ ὅμως. Δὲν εἶναι ὠραῖο προᾶμμα νᾶναι κανένας καὶ μεγάλος παιδί; Τόσο δύσκολο... Ἄς εἶναι! Πέρασαν γρήγορα κείνα τὰ χρόνια. Μιὰ μέρα σ' ἕνα σαλόνι γύριζε καὶ νὰ μοῦ πῆ μὰ δὲν μπόρεσε. Ἀπὸ μακρὰ εἶχε καρφώσει τὰ μάτια

τον στα δικά μου... ἐγὼ κρατοῦσα τὰ δικά μου ὅσο περισσότερο μποροῦσα ἀνοιγμένα. Προχώρησε μὲ μεγάλα, ἀποφασιστικά βήματα μὰ ὅταν ἐπλησίασε δὲν μπόρεσε... δάκρυσε καὶ χτύπησε ἑλαφρὰ τὰ χέρια του σὴν ῥαφή τοῦ πανταλονιοῦ του δαγκάνοντας τὰ χεῖλη. Ὡ! διάβαζε στὸ πρόσωπό του πῶς καὶ θάλεγε κείνη τὴ στιγμή. Νά! εἶσι θάρρηξε: «τὰ μάτια σας δεσποινίς...» μὰ δὲν μπόρεσε. Πῶς θάθελα νὰ τοῦ μιλοῦσα πρώτη τὴν ἐγὼ. Κι' ὅμως δὲν ἔκανα τίποτα... οὔτε γιὰ νὰ τὸν ἐνθαρρύνω. Μὰ δὲν ἦταν σωστό! Τί λὲς καὶ σὺ δὲν ἔχω δίκιο; Καὶ πέρασε εἶσι ἕνας ὀλόκληρος χρόνος. Πάντα ἀπὸ μακρὰ γύρευε τὰ μάτια μου. Θὰ νόμιζε κανένας πῶς δὲν ἠθέλε νὰ βλέπῃ τίποτα ἄλλο ἀπὸ τὰ μάτια μου. Γιατὶ κοινεῖς τὸ κεφάλι; Ἀλήθεια σοῦ λέω... τίποτα ἄλλο ἀπὸ τὰ μάτια μου. Ὑστερα ὅμως ὅταν γυρίσαμε ἀπὸ τὴν ἐξοχή μετὰ τὸ δυστύχημα τοῦ ἀδελφοῦ μου ἔκανε πῶς δὲν μ' ἔβλεπε. Δὲν τοῦ εἶπα τίποτα. Δὲν μποροῦσα ἄλλως τε. Δὲν ξέρω ὅμως γιὰ τὸ ὅλα ἀλλάξαν ἀπὸ τότε. Ποιὸς ξέρει; Ἴσως καὶ τὰ μάτια μου νὰ χάσανε τὴ λάμπη τους. Ὁ ἀέρας ὅμως τῆς ἐξοχῆς κάνει καλὸ. Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω... Νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, καὶ ἀρχίζω νὰ πιστεῶ.

Ἀφῆσέ τα καυμένη αὐτὰ... μήπως δὲν τὸ τοῦόθω καὶ μόνη μου! Γιὰ κείνα τὰ χρόνια σου! τὸ καταλαβίνω. Δὲν θέλω νὰ πῶ πῶς καὶ τώρα... Θεὸς φυλάξει... μὰ δὲν εἶναι σὰν καὶ τότε. Ἐπειτα χθὲς τὸ βράδυ... Ἴσως τῶχε ἡ βραδυά... δὲν ξέρω γιὰ τὴν ἡμώνα τόσο λυπημένη. Τὸ παθαίνεις καὶ σὺ καμμιά φορὰ... εἶσι, χωρὶς ἀφορμή. Εἶχα γδυθεῖ, εἶμωνα ἔτοιμη νὰ πέσω... μόνο τῆς κάλτσες μου δὲν εἶχα βγάλει. Ξέρεις τὸν μεγάλο καθρέπτη τῆς ντουλάπας σὴν κάμαρά μου... ἔξω στὸν δρόμο... στὸν ἴσκιο πού κάνει τὸ σπῆμα μας... ξέρεις τῆς ἰδιοτροπίας τοῦ μπαμπᾶ νὰ καθόμαστε λίγο ἀπόκεντρα γιὰ νὰ ἀποφεύγῃ τὸν δόρυβο. Μ' ἀκοῦς;... Μήπως σὲ κουράζω... ἂν νομίζῃς... ξέρω κι' ἐγὼ; Ἄν θέλῃς νὰ πάρω...

Ὅχι; Καλὰ λοιπὸν. Τί σοῦλεγα... ἂ ναι! Δοιπὸν ἡμώνα τόσο λυπημένη... δὲν ξέρω γιὰ τὴν... ἔξω στὸ δρόμο δὲν σκιές... βαρεῖα

ἀνασώματα, λαχανιασμένα... Τί προστυχιά! Ἦταν σκοτάδι, ψυχὴ δὲν περνοῦσε... Τί ὁμορφὴ βραδυά ἡ χθεσινὴ βραδυά! Θεέ μου! Τί μουρχειται στὸ μααλὸ... Τί προστυχὸι ἄνθρωποι! Πῶς κατορθώνουν καὶ ζοῦν... πῶς τοὺς ἀνέχεται ἡ κοινωνία! Νὰ καὶ πού δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω. Εἶχα συλλογιστῆ ἀπ' αὐτὸ τὸ θέαμα. Ὅπως μάλιστα εἶχα σιαδεῖ πίσω ἀπὸ τὸ παράθυρο ἀρκετὴ ὥρα γυμνὴ λίγο ἔλειπε νὰ χρονολογήσω. Ἄκοῦς ἐκεῖ γιὰ νὰ βλέπω τέτοιες ἀηδίες. Μὰ δὲν ξέρω γιὰ τὴν ἀκόμη βγάλω τῆς κάλτσες μου, πῆρα ἕνα παντὶ καὶ τὸν σκούπισα... ξέρεις τί; Τὸν καθρέπτη καυμένη! Τί ἀπαίσιο πράγμα! Ἴσως ἐπειδὴ ἦταν βραδυά... Μονάχα δὲν μεγάλα μάτια... μὰ πολὺ μεγάλα. Μὴ με προσέχῃς... δὲν ξέρω τί λέω... νὰ, κίτταξέ με... τρέμω ὀλόκληρη. Εἶδα ἕνα φάντασμα... Θεέ μου τί τρομαχτικὲς στιγμὲς... Μονάχα δὲν μεγάλα μαῦρα, κατάμαυρα μάτια σὰν τοῦ βωδίου... πεταμένα ἔξω ἀπὸ τῆς κόχης. Ἐνα πρόσωπο ὠχρὸ... τὰ μάγουλα βαδουλωμένα... τὰ κόκκαλα πεταμένα... Τί τρομαχτικὲς στιγμὲς! Σὰν μιὰ νεκροκεφαλή... δὲν μεγάλες τρυπες πού μέσα τους μαύριζε τὸ κενὸ... Θέλησα νὰ μὴ βλέπω πειά. Δὲν μποροῦσα. Γύρευα νὰ βάλω τὸ γυμνὸ χέρι μπροστὰ στὰ μάτια. Μὰ εἶδα... πῶς μπόρεσα κι' ἔζησα ὕστερα ἀπ' αὐτὴ τὴν βραδυά οὔτε κι' ἐγὼ δὲν ξέρω... δὲν σκελετωμένα κούτσουρα. Ἀχ! δὲν μπορῶ πειά! Ὑστερα... μὰ τὸ πονκάμισο ἀνοίγει πολὺ μπροστὰ, μποροῦσε νᾶναι πειὸ κλειστὸ... ἔχεις ἰδεῖ τὰ σακκουλάρια ὅταν ἀφήνουν τὴν μυζήθρα νὰ κατασταλάξῃ... ἕνα λιγνὸ, ἀσθενικὸ κορμί. Πόσο καλὸ θὰ μοῦκανε ἂν μποροῦσα κείνη τὴν στιγμή νὰ κλάψω. Νὰ ὅμως καὶ καὶ πού δὲν τὸ εἶχα προσέξει. Τί κομπὸ ποδαράκι! Ὅχι παχὺ, μὰ κακοκικό. Σήκωσα τὸ πονκάμισο χωρὶς νὰ τὸ θέλω. Ἡ μεταξωτὴ κάλτσα ἀνέβαινε ἀπὸ τὸ γόνατο καὶ γινότανε πειὸ βαθειὰ ὅσο προχωροῦσε. Στὴν κορφή ἕνας ὁμομοφοδεμένος φλόγκος. Καθισμένη στὸ κρεβάτι, πάντα χωρὶς νὰ τὸ θέλω, κοινοῦσα τὰ πόδια μου καὶ τὰ παρακολουθοῦσα μὲ τὸ μάτι. Τί ὁμομορφα! Ἐλυσσα σὲ λιγάκι τῆς καλτσοδέτες... χαμήλωσα τὴν κάλτσα... Ὡ φρέικη! Πάλι τὸ φάντα-

σμα μπροστά μου. "Αχ τί στιγμές... τί στιγμές! Στο καλαμένιο πόδι σάρκες φιωχές, λειψές, νεγρουλασμένες. Τι άπελπισία! "Εσβυσα τὸ φῶς... δάγκανα τὰ σκεπάσματα. "Εξω στὸ δρόμο ἐλαφρὸς θόρυβος. Ξέρω κι' ἐγὼ... Μὰ γιατί βήχῳ ἔτσι; Φαίνεται πῶς ἐκρουλόγησα. "Ισως χθές...

Σπύρος Κανᾶς

Απ' τὴν ζωὴν ποῦ διαραίνει

Ἐ' ἀντίκρισα καὶ ὡς ἄγερσιν καὶ ὑπερήφανη μ' ὄλο τὸ ἄρδασο μεραλειὸ αὐτοῦ σὲ στολίζει καὶ σὲ αεριβάλλει. "Ενας κῶσμος ἄγνωστος ὀλόγυρά σου δαυμάζει τὴ νεϊότη σου αὐτὸ μονότονη διαβαίνει 'στῆς πῆς τὸ ἄμοιρο κατακοίλισμα.

Καὶ φεύγοντας μὲ τὸν ἀργὸ σκοπὸ τῆς σᾶν φαντάσματα ζωντανεύουν σβουμένες ἀνάμνησες αὐτὸ ἀωμενιαν ὕστερα ἀπ' τὴν συγκίνησιν τῆς τρελλῆς μας τῆς νεϊότης.

Πάρις

Ἐκ τῶν τοῦ Ch. Baudelaire

L' HORLOGE

Ρολόι... ἄκαρδς θεὸς τοῦ φόβου τῆς τρομάρας. "Ενα «θυμήσου» ἀσπλάγγχο ὁ δείκτης σου φωνάζει

Καὶ στὴν καρδιά σου τὴ σκληρὴ ὁ πόνος τῆς λαχτάρας

Σᾶν σαϊτικὰ καρφώνεται χωρὶς νὰ τὴν σπαραξῆ.

Φεύγ' ἢ χαρὰ σᾶν τὸ κάπνὸ ποῦ στὸν ἀέρα σβένει

Σᾶν τὴ νεράϊδα τοῦ χοροῦ μὲ; τῆς σκηνῆς; τὸ βάλος

Κι' ἐσὺ τὲς σπάνιες στιγμὲς τοῦ γέλοιου μὲς με πάλος

Ἄρπάζεις, κι' ἢ ἀπελπιστικὰ μονάχα σ' ἐμὰ; μένει

Χιλιᾶδες τρεῖς κι' ἑκατοστὲ; ἔξῃ τὴν κάθε ὥρα

Μ' ἐντόμου γρήγορη φωνή, πότε μᾶ; λέει «θυμήσου»

Πότ' «εἶμιχι ἐδῶ, στὲ πλάι σου ἄγρυπνος στέκω

Κι' ὀπω; ἢ τροῦμπκ τὸ νερό, βυζαίνω τὴ ζωὴ σου

Μὲ λάρυγγ' ἀπὸ μέταλλο π' ὄλες, τῆς γλῶσσης βγάζει

Πρωτάλεπτο, ἀστειὸ πικρὸ, χρυσόπετρα θυμίζεις

Ποῦ πρὶν πετᾶξῆς, ἀπ' αὐτὴ τὸ θησαυρὸ χωρίζεις

«Θυμήσου» ἢ μέρα εἶναι μικρὴ καὶ ἢ νυχτιᾶ μακραινει

Λαίμαργος παίκτης, ὁ καιρὸς, αἰῶνια σὲ παίρνει

Χωρὶς ποτὲ νὰ σὲ γελᾷ. Καὶ ἢ κλεψύδρ' ἀδειάζει

Κι' ἢ ἄβυσσος στὰ σπλάγγνα τῆς; τὴν πλάσι καταϊβάει

Περίμενε... θαρτῆ στιγμή ποῦ καὶ ἢ Τύχη ἠθεῖα

Κι' ἢ Ἀρετὴ, γυναϊκά σου μ' ἔγνη τὴν παρθενίαν

Καὶ ἢ μετάνοια, στερνὴ στὸν Κόσμο προσιπιδᾷ

Θὲ νὰ σοῦ ποῦνε, ἀπέθανε δειλέ, δὲν εἶν' ἐλπίδα»

"Εγγραφον κατ' ἐλευθέρην μετάφρασιν

Τὴν 1ην Μαρτίου 1925

Διονύσιος Δάσης

Η ΟΡΤΕΝΣΙΑ

Παλαιότερον οἱ Εὐρωπαῖοι εἶχον γνῶσιν τινα περὶ τῆς Ὁρτενσίας διότι τὴν ἐβλεπον εἰκονισμένην ἐπὶ τῶν ὑφασμάτων τῶν προερχομένων ἐξ Ἰαπωνίας καὶ Κίνας, κατ' ἐπιβολὴν τοῦ συρμού. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 18ου αἰῶνος τὸ ἄνθος τοῦτο ἐγένετο γνωστότερον διὰ τῆς περιγραφῆς ἣν ὁ Κέμπλερ ἐδημοσίευσεν εἰς τὸ Ἄμερσιαντὸν Ἐξωτικὸν ὑπὸ τὰ Ἰαπωνικὰ ὀνόματα τοῦ Σέξω—Ἄδσαϊ—Ἄνσαϊ—Ἄσισκι. Ἀλλὰ τὸ φυτὸν πρῶτος τὸ μετέφερον εἰς τὴν Εὐρώπην ὁ Κόμμερσον ἐπιστρέφων ἐκ τῆς περιφέρειας τοῦ ἀνα τὸν κόσμον. Τὸ ἦδη μαρμαμένον ἄνθος τὸ ὄποιον ἔλαμπεν ἄλλοτε ἀπὸ δροσερότητα καὶ καλλονῆν, ὅπερ εἶχεν ἀνεύρει ὑπὸ τὴν μυστηριώδη σκιάν τῶν σινικῶν δασῶν, ἀνεκάλει εἰς τὴν μνήμην τοῦ εὐαισθήτου ἐπιστήμονος τὰς ἰοσαύτας, ναι μὲν μεταγχολικὰς ἀλλ' εὐτυχεῖς καὶ μακαρίους ὥρας καθ' ἃς διέτρεχε τὰ δάση ἐκεῖνα ἀνταμοιβόμενος διὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τῆς πατρίδος καὶ διὰ τοὺς κόπους, ἀπὸ τοὺς ἐπιστημονικοὺς θησαυροὺς ποῦ εἰς κάθε βῆμα συνήντα καὶ ἀπὸ τὸν θερμὸν ἔρωτα τῆς Ὁρτενσίας Καπεσίε ἦτις τὸν συνώδεύεν εἰς ὅλα τὰ μακρυνὰ καὶ ἐλπύονα ταξείδιά του, καὶ χάριν αἰωνίας εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴν τολμηρὰν νεάνίδα ἠθέλησεν ὅπως τὸ φυτὸν, τὸ ὄποιον ἀνεύρει, φέρῃ τὸ λατρευτὸν ὄνομα τῆς καὶ τὸ ὀνόμασεν Πεότια ἢ Λαπότια. Ἀλλ'

ἢ ἐπιθυμία του δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολὺ διότι τὸ ὄνομα δὲν ἦτο ἀρμονικὸν καὶ πράγματι συνέβη διὰ ἐφοβήθη, δηλ. ἐν βραχεὶ χρόνῳ αὐτὸ τὸ ὄνομα περιήλθε εἰς λήθην μαζί με τ' ἄλλα τοῦ Ζαμποῦκο ἀρένες Ζαπόνια καὶ τοῦ Πρίμουλα μουτάμπελες. Ὡς ποῦ εἶχον δώσει εἰς αὐτὸ τὸ ἄνθος ὁ εἰς κατόπιν τοῦ ἄλλου ὁ Πέτιβερ ὁ Δουρτέρο, καὶ ἄλλοι βοτανικοί. Ἀλλ' ὁ πόθος τοῦ Κόμμερσον ἐπραγματοποιήθη ὑπὸ τοῦ ἐξέχοντος βοτανικοῦ Ζυσοῖα ὅστις ὠνόμασεν αὐτὸ Ὁρτενσιαν, δηλ. μετὰ τὸ βαπτιστικὸν ὄνομα τῆς νεάνιδος. Πολλοὶ ἐνόμισαν καὶ νομίζουσιν διὰ τὸ φυτὸν τοῦτο ἐκλήθη Ὁρτενσία πρὸς τιμὴν τῆς βασιλείσσης Ὁρτενσίας. Ἀλλ' ὁ Ζουσιὲ ὅστις τ' ὠνόμασεν οὕτω ἠκμασεν κατὰ τὰ μέσα τοῦ 18ου αἰῶνος ἐν ᾧ ἢ περὶ ἧς ὁ λόγος βασίλισσα ἠκμασε κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τοῦ παρελθόντος αἰῶνος.

Ἀργὰ δὲ ἔκαλλιεργήθη ἢ Ὁρτενσία ἐν Εὐρώπῃ. Ὁ σοφὸς Ἄγγλος φυσιοδίφης Ἰωσήφ Βάμξ συνοδοιπόρος τοῦ μεγάλου θαλασσοπόρου Κούκ τὴν ἔφερον τὸ 1770 εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐκομίσθη εἰς Γαλλίαν ὑπὸ τοῦ μοναχοῦ Κέλς. Τὸ 1884 τὴν εἰσήγαγεν εἰς Φλωρεντίαν ἢ μαρκησία Λουίζα Φερὸνι διὰ τὸν ἀνθῶνά τῆς. Εἶναι ἀπίστευτος ὁ ἐνθουσιασμός μετὰ τὸν ὄποιον ἐγένετο δεκτὴ ἢ Ὁρτενσία καὶ αἱ ὑπερβολικαὶ φροντίδες μετὰ τὰς ὁποίας τὴν ἐκαλλιέργουν. Κεκλεισμένη εἰς θερμοκήπια καὶ φυτευμένη εἰς διάφορα κοπροχῶματα μετὰ βίας ἐφύεται καὶ ἐφαίνεται διὰ τὸν ἠδύνατο νὰ ζήσῃ μακρὰν τῆς γενεθλίου χώρας τῆς. Μόνος ὁ Παρισσινοὺς ἀνθοκόμος Ἀντιπὲρι πρῶτος ἐμάττευσεν τὸ κατάλληλον δι' αὐτὸ τὸ ἄνθος κοπροχῶμα, διότι ἐσκέπηθη διὰ φυτὸν ἐκ φύσεως ἄγριον, ἐχειροτέρενον ὅσον πλέον δαψιλεῖς ἦσαν αἱ πρὸς αὐτὸ περαιοήσεις καὶ δυστυχῶς μὴπως δὲν συμβαίνει τοῦτο καὶ εἰς πολλοὺς ἔχοντας χυδαῖα αἰσθητά καὶ βαναύσους καρδίας οἵτινες δὲν ἀντιλαμβάνονται ἢ καὶ δὲν θέλουν ν' ἀνιληφθοῦν τὸ ὑψηλὸν καὶ τὸ ὠραῖον!—καὶ τὸ ἔθεσεν εἰς καστατόχωμα μεμιγμένον τὸ ἐν τρίτον με κοινὸν χῶμα δυνατῆς γῆς καὶ τὸ ἄφησεν εἰς ἐλευθερὸν ἀέρα. Τοιοῦτοτρόπως ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ ἔλαβε τὴν ἱκανοποίησιν νὰ ἴδῃ τὸ φυτὸν λαμπρὰ ἀνεπτυγμένον καὶ γεμάτων ἀνθῶν, ὡς ἐκεῖνα τὰ ὁποία αὐτεφύοντο ἢ ἐκαλλιεργοῦντο εἰς τὴν Ἰαπωνίαν. Τάχιστα ἐπολα-

πλασίασε τὰ φυτὰ καὶ πρὸς μέγα ὄφελός του τὰ διέδωκεν εἰς τὴν λοιπὴν Εὐρώπην. Ἐν ᾧ παρ' ἡμῖν ἔχει μικρὸν ὕψος, εἰς τὰς ἀκτὰς τοῦ Εὐρηνοῦ Ὁκεανοῦ εἶναι δεινὸν ὄλλιον σχεδὸν ψυλῶδες ἔχον ὕψος τρεῖς μέτρα περίπου.

Μέχρι τοῦ 1820 γνωστὴ ἦτο ἢ Ὁρτενσία μετὰ ῥοδόχροα ἄνθη ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἐφάνησαν ἄνθη κυανόχροα. Ἀκολούθως ἐφάνησαν ἄλλαι ποικιλίαι μετὰ ἄνθη λευκὰ σαρκόχροα καὶ εὐώδη, καὶ οὕτως ἐφευρέθη τὸ μουσικὸν τοῦ μεταχρωματισμοῦ. Ὅτε κατὰ πρῶτον ἐφάνη ἢ κυανὴ Ὁρτενσία ἐγένετο μέγας θόρυβος καὶ οἱ μὲν ἔλεγον διὰ τὴν παραλλαγὴν οἱ δὲ ἄλλοι εἶδους οὐδεὶς ὅμως ἐσκέπτετο διὰ τὸ χρωματισμός δὲν εἶναι σταθερός. Ἀλλὰ μεγάλη ἢ ἐκπληξίς ὑπῆρξεν διὰ τὸ εἶδον τὸ ἴδιον φυτὸν νὰ παράγῃ ἐκ νέου ῥοδόχροα ἄνθη, ἔτι δὲ μεγαλύτερα ὅταν εἶδον νὰ γίνετα ἐκ νέου ῥοδόχρους μία Ὁρτενσία κυανὴ φυτευμένη εἰς διαφορετικὸν κοπροχῶμα. Τοῦτο συνέβαινε διὰ τὰ κυανόχροα προήρχοντο ἐκ σιδηροῦ χῶματος. Συνεπῶς οὐδεμία πλέον ἀμφιβολία ὑπῆρξεν, διὰ τὴν μεταβολὴν τοῦ χρώματος ἐξηγητῆται ἐκ τοῦ χῶματος. Ἐγένοντο λεπτομερεῖς ἀναλύσεις καὶ ἐπανειλημένα πειράματα καὶ ἐπεβεβαιώθη διὰ τὸ χρωματισμός ἦτο ἀποτελεσματικὸν τινῶν τοῦ χῶματος κατὰ τὸ πλεῖστον σιδηροῦ, καὶ ἀφαιρουμένων αὐτῶν ὁ κυανός χρωματισμός ἔπαυεν. Ὅστε ἠδύνατο τις κατὰ βούλησιν νὰ ἔχη ποικιλίαν τῶν χρωμάτων. Συνεπῶς ἢ πείρα ἀπέδειξεν διὰ τὸ κυανὸν χῶμα τῆς Ὁρτενσίας ἐξαεῖται ἀναμφιβόλως ἀναμιγνύοντες εἰς τὸ χῶμα ῥιζίσματα σιδήρου ἢ ποτίζοντες τὸ φυτὸν μεθ' ὕδατος ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔμεινε ἐπίτινα καιρὸν ἀκατὴ ποιότης δεξιδωμένου σιδήρου ἢ καρφίων ἢ ἐὰν τὸ ποτίζωμεν δι' ὕδατος ἐμπεριέχοντος δέκα τοῖς χιλίοις θεϊκὸν σιδηρον, ἢ ἐὰν πρὸ τῆς ἀνθῆσεως τὸ ραντίζωμεν μετὰ διαλύσεως στυπτηρίας. Ἡ ἐπιθυμία τοῦ μεταχρωματισμοῦ γίνεται μετὰ τέσσαρας ἢ πέντε ἡμέρας. Ἐὰν θέλῃ τις νὰ διατηρεῖται ὁ κυανός χρωματισμός πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ πότισμα. Αἱ Ὁρτενσίαι γίνονται λευκαὶ ἐὰν τὰς ποτίζωμεν μεθ' ὕδατος ἐμπεριέχοντος γῆν κίμωνίας.

Ἐν γένει αἱ μέθοδοι αὗται ἐπιτυχάνωσιν ἀσφαλέστερον διὰ γίνετα χροῖσις κατὰ τὸ ἔαρ, ὅτε ὁ χυμὸς τοῦ φυτοῦ ἀρχίζει νὰ τίθηται εἰς κίνησιν.

Τὰ φυτὰ ταῦτα μαραινόνται ἐὰν τίθενται πρὸς τὸ μεσημερινὸν μέρος καὶ ἐὰν λούωται

ὅπῳ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων. Ἀγαποῦν τὰ βόρεια καὶ τ' ἀνατολικά μέρη εἰς θέσιν σκιερὰν, ἀλλὰ μὲ τοιοῦτον τρόπον τεθειμένα ὥστε νὰ δύναται νὰ κυκλοφορῇ περίξ αὐτῶν ἐλεύθερος ὁ ἀήρ. Κατὰ τὸ θέρος ἀγαποῦν ἀφθονον ποτισμὸν καὶ τὴν ἀνάγκην αὐτὴν τὴν ἐπιζητοῦν τὰ φυλλώματα διότι μόλις ἐλλείπει ἡ δέουσα ὑγρασία μαρᾶνται. Δὲν φοβοῦνται τὸν χειμῶνα, ἀρκεῖ μόνον νὰ καλύπτονται αἱ ρίζαι μὲ ἄχρᾶ. Καὶ ἐὰν ὁ πάγος καύσῃ τοὺς κλωνοὺς οὐδὲις φόβος δὲν ὑφίσταται μὴπως μαρανθῇ τὸ φυτὸν, διότι τὸ ψῦχος δὲν φθάνει μέχρη τῶν ριζῶν, καὶ μὲ τὴν ἐκκίνησην τῶν χελιδόνων ἀναβλαστάνει ζωηρότερον καὶ παρᾶγει ἀφθονα ἄνθη. Νίτσα Μακρῆ

ΑΓΑΠΗΣ ΛΟΓΙΑ

Ἦθελα λόγια τρυφερὰ ἀγάπης νὰ σοῦ ψάλλω, μὲ μιὰ στροφή τὰ κάλλη σου πανώρια νὰ γλυκάνω, ποῦ ὅταν θε νὰ στεκόμουνε στὸ δρόμο τῆς χαρᾶς σου, ἐμπρὸς σ' ἐσὲ θε νάστεκα τραγοῦδι νὰ σοῦ κἀνω. Περνώντας τότε ἀτάραχο τὸ βλέμμα τῆς καρδίας μου περὶ ἐστύλιων κάθε γλυκεῖα ἐλπίδα στὴ ψυχὴ μου Παντοταινὰ ραντίζοντας τ' ἀνέκφραστα σου κάλλη ἀπ' τὸ γερὸ τὸ στᾶθος μου ποῦ μέρα νύχτα ψάλλει. Πάντα κοντὰ βαδίζοντας στὸν ἴσκιό τῆς χαρᾶς σου, προσκυνητῆς ὀλόθερμος στὴν ἀπειρη ὁμορφιά σου.

Γ. Γαλάνης

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΠΕΡΙ ΦΩΣΚΟΛΟΥ

(Συνέχεια)

Εἰς τὸ προηγουμένον φύλλον ἐγράφη ἐκ παραδρομῆς, ὅτι ὁ πατὴρ τοῦ ποιητοῦ Ἀνδρέας Φωσκόλος ὀλίγους μῆνας μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ υἱοῦ τοῦ Οὐγού, θέλων ν' ἀναχωρήσῃ ἐκ Ζακύνθου, κατέστησεν ἐπίτροπόν του, διὰ τοῦ ἀπὸ 3 Ἰουνίου 1779 συμβολαίου, τὸν πενθερόν του Νάρκ. Σπαθῆν καὶ ὅτι, ὅταν ἐπανήλθεν εἰς Ζά-

κύνθον, ἔλαβεν ὑπ' ἐνοίκιον, διὰ τοῦ ἀπὸ 18 Ὀκτ. 1778 συμβολαίου, τὴν οἰκίαν τοῦ εὐγ. Α. Χαριάτη.

Καὶ τοι ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἀνωτέρω εὐθύς ἀμέσως φαίνεται ἡ σύγχυσις τῶν χρονολογιῶν, διασαφαιζέται ἐν τούτοις ἤδη, ὅτι ἡ ἀναχώρησις τοῦ Ἀνδρ. Φωσκόλου ἐγένετο μετὰ δέκα καὶ ἐπτὰ περίπου μῆνας ἀπὸ τῆς γεννήσεως (26 Ἰανουαρ. 1778) τοῦ ποιητοῦ, ἤτοι τὴν 3 Ἰουνίου 1779, ὅτε δ' ἐπανήλθεν εἰς Ζάκύνθον, ἔλαβεν ὑπ' ἐνοίκιον τὴν οἰκίαν τοῦ Χαριάτη, τὴν 18 Ὀκτ. 1780 (καὶ ὄχι 1778). Ὡστε ἐν τῇ νῦν Φωσκολιανῇ Βιβλιοθήκῃ δὲν ἐγεννήθη ὁ ποιητῆς, ἀλλὰ κατόκησεν ἐκεῖ, ὅτε ἦγε τὸ τρίτον τῆς ἡλικίας του ἔτος.

Ἀποθανόντος τοῦ Ἀνδρέου Φωσκόλου, ἡ σύζυγός του μετὰ τοῦ ποιητοῦ Οὐγού καὶ τῶν ἄλλων τέκνων τῆς ἐπέστρεψεν εἰς Ζάκύνθον πρὸς ἀνατροφὴν αὐτῶν, θέλουσα δὲ νὰ ἐξοφλήσῃ δανειστάς τινος τοῦ συζύγου τῆς, ἠναγκάσθη νὰ στερηθῇ τῆς περιουσίας τῆς καὶ νὰ παραμένῃ εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ἀδελφῆς τῆς Ἰωάννας Σπαθῆ Μιχαλίτση.

Ἀπὸ παιδικῆς ἡλικίας ὁ Οὐγός ἔδειξε πνεῦμα φιλοτάραχον καὶ φιλελεύθερον. Δεῖγμα τῶν τοιούτων διαθέσεων του παρέχει πλὴν τοῦ ὅτι ἔθρασσε τὰς κεφαλὰς δύο διδασκάλων του καὶ τὸ ἐξῆς γνωστὸν γεγονός.

Ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῶν Παθῶν μέχρη τῆς Τρίτης τῆς Δικαισιμίου οἱ Ἑβραῖοι πρὸς πρόληψιν σκανδάλων, ἐκλείοντο ἐντὸς τῆς συνοικίας των (Γέτο) εἰς τὰ ἄκρα τῆς ὁποίας ὑφούντο τεῖχη. Κατὰ τῆς συνοικίας ταύτης ὤρμονυ συχνὰ, καὶ ἰδίως κατὰ τὴν Μ. Παρασκευὴν, ὅτε ἐτελείτο ἀνὰ τὴν πόλιν ἡ περιαγωγὴ τοῦ Ἐσταυρωμένου, διάφοροι περισσόδοθησκοι καὶ παῖδες λιθοβολοῦντες καὶ ὑβρίζοντες τοὺς ἐντὸς Ἑβραίους. Μία τῶν τοιούτων ἐπιδρομῶν τοιαύτην ἐπροξένησεν ἐντύπωσιν καὶ ἀγανάκτησιν εἰς τὴν παιδι-

κὴν ψυχὴν τοῦ Φωσκόλου, ὅσπερ συγυθροῖσας διαφόρους φίλους τοῦ μετέβη μετ' αὐτῶν εἰς τὴν ἑβραϊκὴν συνοικίαν καὶ ἀναρριχηθεὶς εἰς τὴν πύλην τῆς; εἰσόδου, ἤρρισε διὰ τοῦ ὁποίου ἔφερε πολέκεως νὰ καταρρίπη τοὺς λίθους, ἀλλὰ συλληφθεὶς ὑπὸ τῆς περιπόλου καὶ ἀνακριθεὶς ἀπήντησεν, ὅτι ἤθελε νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς Ἑβραίους, τοὺς ὁποίους ἀσπλάχνως εἶχον κλεισμένους.

ἀκολοθεῖ

Α. Χ. Ζώης

Πῶς πρέπει ἡ καλὴ μητέρα νὰ ἀνατρέφουν τὰ παιδιά των

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὅταν τὸ μωρὸ εἶναι δυσκοίλιο, ἢ νὰ τοῦ κάνουν ἕνα κλυσματάκι μὲ κλύσμα μικρὸ καουτοῦκ μὲ γλιαρὸ νερὸ ἢ νὰ τοῦ δίνουν λίγη μαντζιὰ ὅσο πέρνει μία ἄκρᾳ μακαιριού, ἢ δύο κουταλίτσες γλυκᾶ ἀμυγδαλόλαδο ἀπὸ τὸν 5 μῆνα καὶ πέρα ποῦ μεγαλώνει τὸ παιδί, νὰ τὸ ἀφήνωμε νὰ βυζαίνη ἕνα τέταρτον, τῆς ὥρας κάθε 3 ὥρας.

Ἀπὸ τὸν 8ον μῆνα μπορεῖ νὰ τοῦ δίνουν καὶ ἕνα αὐγὸ τὴν ἡμέραν ὅμως μελάτο χυμένον στὸ πιᾶτο μὲ λίγη ζάχαρη, καὶ ψυχουλάκια χθεσινοῦ ἀσπρου ψωμοῦ, νὰ τοῦ τὸ δίνουν δὲ σιγά, σιγά.

Ἀπὸ τοῦ 10ου μηνὸς καὶ πέραν μποροῦμε νὰ τοῦ δίνωμε, καὶ κανέν ποδαράκι κοτόπουλου νὰ τὸ γλίφῃ, γὰ νὰ συνειθίξῃ, λίγη σουποῦλα ἀπὸ τάπιόκα ἢ φαρίνα ἢ σιμηγάλι, ἀλλὰ τὸ πολὺ πολὺ 2 φορὰς τὴν ἡμέραν.

Τὸ γερὸ παιδί πρέπει νὰ ἔχῃ οὖρα πολλὰ, νὰ ἔχῃ χροῖμα ἀσπροκόκκινο, καὶ νὰ αὐξάνῃ τὸ βάρος του κάθε μέρα 4 οὐγγιές, γι' αὐτὸ ἢ πρέπει νὰ τὸ ζυγίζωμεν κάθε 15 ἡμέρας, καὶ ἅμα ἰδοῦμε ὅτι τὸ παιδί δὲν αὐξάνει ἢ γίνεται πιὸ ἀδύνατον πρέπει νὰ φωνάξωμε γιατρό. Τοῦ ὑγίου παιδιοῦ τὰ κόπρα καί τρινα σὰν κροκοῦ αὐγοῦ νερούλου.

Ἄμα ὅμως τὸ παιδί δὲν κἀμνει οὖρα πολλὰ, δὲν βαρύνει, δὲν ἔχει καλὸ χροῖμα

στὸ πρόσωπο, κοιμᾶται πολλὰς ὥρες, σημάδι πῶς δὲν τρέφεται καλὰ, καὶ ἢ πρέπει νὰ ἀλλάξῃ γάλα τεχνητὸ ἢ ἄλλη παραμάνη καὶ νὰ καλέσῃ ἀμέσως ἰατρόν.

Τὸ περὶ τοῦ πῶς τρέφομε τὰ μικρὰ μὲ τὸ γάλα τῶν ἀγελάδων καὶ τῆς γίδας εἶναι ἄλλο κεφάλαιο ποῦ δὲν θὰ τὸ ἐξήσωμεν.

Τούτο μόνον θέλωμε νὰ συστήσωμεν ὅτι ποτὲ καμμιά μητέρα φρόνιμη καὶ καλοαναθρεμμένη δὲν πρέπει νὰ μὴ βυζάξῃ μόνη τῆς τὸ σπλάγγνον τῆς ποῦ τὸ ἔθρεψε 9 μῆνες μὲ τὸ αἷμα τῆς, νὰ μὴ τοῦ δώσῃ καὶ τὸ γάλα τῆς ποῦ τῆς ἐχάρισε ἡ φύσις.

Πολλοὶ ψυχολόγοι ἔγραψαν ὅτι τὸ παιδί παίρνει πολλὰ κακὰ ἰδιώματα ἀπὸ παραμάνη ποῦ τὸ ἐβύζαξε, δὲν λέμε γιὰ ἀρρώστια, γιὰτὶ πρέπει πάντα νὰ ἐξετάξῃ ἰατρός τὴν παραμάνη πρῶτα ἂν ἦναι καθ' ὅλα γερῇ· μὰ εἶναι γνωστὸν ὅτι πολλὰ παιδιὰ στὴ μάνα ποῦ ἐβύζαξαν ἀπὸ τὸ βυζὶ τῆς κασίκας μὲ τὸ στόμα, περπατοῦσαν ἅμα μεγάλωσαν σὰν κασικᾶκια, καὶ αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια, πολλὰ παιδιὰ λαβαίνουν ταῖς ἰδιοτροπίαις τῆς παραμάνης ποῦ τὰ βυζάξε.

Ἐγνώρισα στὸ Παρίσι μία κυρία Ἀγγλίδα ποῦ εἶχε βυζάξῃ μόνη τῆς τὰ δύο πρῶτα παιδιὰ τῆς, ἦτανε δὲ πολὺ πλουσία ἑκατομμυριοῦχος, ἀλλὰ δὲν ἠθέλε νὰ πάρῃ παραμάνη Γαλλίδα, γιὰτὶ ἔπρεπε νὰ μείνῃ 5 μῆνες στὴ Γαλλία, καὶ δὲν ἠθέλε· ἔλεγε δὲ αὐτὴ ἡ Κυρία ὅσο πλουσία καὶ ἂν εἶναι μία μητέρα πρέπει νὰ βυζαίνη τὸ παιδί τῆς, καὶ ἂς ἔχῃ νταντὰ νὰ τὸ περιποιεῖται νὰ τὸ ντύνῃ νὰ τοῦ κἀνῃ τὸ μπάτιο αὐτῆς μητέρα ἔλεγε ποῦ δίνει ξένο γάλα ξένης γυναίκας δὲν μπορῶ νὰ τὴν ὀνομάσω μητέρα, ἀφοῦ δὲν θέλει νὰ κἀμῃ αὐτὴ τὴ θυσιά γιὰ ἕνα χρόνον, μὰς ἀράδιασε δὲ πολλὰ παραδείγματα ποῦ συνέβησαν στὴν Ἀγγλία.

Διαφέρει τὸ ζήτημα ἂν εἶναι ἀρρωστη ἢ μητέρα καὶ δὲν πρέπει νὰ τὸ βυζάξῃ.

Πῶς πρέπει νὰ ἀνατρέφωμεν τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὸν 1ον χρόνον ἕως μὲ τὸν 18 τῆς ἡλικίας του. Γιὰ τὴν καλὴ τροφὴ τῶν παιδιῶν καὶ τὴν καλὴ διάπλασι τοῦ σώματός των δὲν θὰ γράψωμεν γιὰτὶ ἄλλως εἶναι ὁ

σκοπός μας, μολονότι λέγουν πώς σὲ γερό σώμα, φιλάνεται καὶ ἡ καλὴ ψυχὴ. Ἀλλὰ γι' αὐτὰ ὅλα γράφουν ἄλλοι.

Ἄμα τὰ παιδιὰ ἀρχίσουν νὰ δείξουν τὸ πρῶτο πεῖσμα, πρὶν ἀκόμη νοιώσῃ τὸ μικρὸ τί εἶναι τὸ καλὸ καὶ τί τὸ κακὸ, πρὶν δηλαδὴ τὸ λογικὸ δουλέψῃ στὸ μυαλὸ τοῦ παιδιοῦ, πρέπει ἡ μητέρα νὰ τοῦ κόψῃ τὸ ἐλάττωμα αὐτό.

(ἀκολουθεῖ)

Ἰωάννης Ἀγγελίδης
Γενικὸς Ἀρχίατρος

ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται θεομῶς οἱ ἀξιότιμοι κ. κ. συνδρομηταὶ τῆς «Ἡῶς» Ἀθηνῶν καὶ Ἐπαρχιῶν, οἱ καθυστεροῦντες εἰσέτι τὰς συνδρομὰς των, νὰ μᾶς ἐμβάσωσιν ταύτας, διότι τὸ περιοδικόν μας μόνον εἰς αὐτὰς στηρίζει τὴν ἐκδοσὶν του. Δηλοῦμεν ἐπίσης ὅτι ἡ «Ἡῶς» οὐδένα ἀντιπρόσωπον ἢ εἰσπράκτορα ἔχει εἰς Ἀθήνας καὶ τὰς ἐπαρχίας, ὁ ὁποῖος νὰ ἐνεργῇ τὴν εἰσπραξίν των συνδρομῶν.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

Ἡ ἐφημερὶς «Πολιτεία» - φύλλον 20 Μαΐου 1925 - διὰ τὸ Περιοδικόν μας.

Ἀπὸ τὴν Ζάκυνθον ἐλάβομεν τὰ πρῶτα φυλλάδια ἐνὸς νέου περιοδικοῦ μετὰ τὸν τίτλον «Ἡῶς». Ἡ δροσερὰ φιλολογικὴ του ὅλη ἀποκλειστικὴ βλάστησις τοῦ ἴοπου προδιαθέτει συμπαθέστατα τὸν ἀναγνώστην. Εὐχόμεθα ὅπως ἡ ροδοδάκτυλος «Ἡῶς» κρατήσῃ ἐπὶ μαζοὺν ἀκένωτον τὴν μυθολογούμενην ὑδρίαν καὶ νὰ διαχέῃ τὴν πνευματικὴν τῆς δρόσον καὶ πέραν τοῦ ὑγροῦ λίκνου τῆς ὠραίας νύμφης τοῦ Ἰονίου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

— Ἐξεδόθη τὸ ἴσον τεῦχος τῆς 1ης Ἰουνίου τοῦ εἰκονογραφημένου οἰκογενειακοῦ περιοδικοῦ «Υγεία» μετὰ ὕλην πλουσίαν καὶ εἰς ἄκρον ἐνδιαφέρονσαν.

— Κατόπιν διμήνου διακοπῆς ἐπανελάβε τὴν τακτικὴν αὐτοῦ ἐκδοσίν, τὸ ἐνταῦθα ἐκδιδόμενον περιοδικὸν «Μοῦσαι».

— Ἐλάβομεν τὸ τεῦχος — μὴν Μαΐου — τῆς «Τηλεγραφικῆς Ἐπιθεωρήσεως».

— Ἐξεδόθη καὶ τὸ τεῦχος τῆς 1ης Ἰουνίου τοῦ εἰκονογραφημένου περιοδικοῦ «Ἐλληνικὴ Τέχνη».

ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΙΣ

Ἀξιότιμε Κύριε συντάκτα τοῦ περιοδικοῦ «Ἡῶς»

Ἐσφαλμένως εἰς τὴν 19-ην σελίδαν τοῦ 2ου τεύχους τοῦ ὑμετέρου περιοδικοῦ ἐδημοσιεύσατε τὸ ἐπώνημον ἀνυπάρχτου συγγραφέως τοῦ Σαβουκτὰχ ἀντὶ τοῦ Λαβουλαί, τὸ ὅποιον εἶναι τὸ ἀκριβές καὶ τὸ ὁποῖον ἐγὼ εἶχον ἀρχικῶς σημειώσει.

Μεθ' ὑπολήψεως

Δ. Σωμεριτῆς

ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΝ

Κον Γ. Δ. Καπνίστην φοιτητὴν Νομικῆς Ἀθήνας. Ἐξάμηνος ἐλήφθη θεομᾶς εὐχαριστίας γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια. — Κον Σωτήριον Ρώσσην Ἀθήνας. Ἐτησίᾳ ἐλήφθη θεομᾶς εὐχαριστοῦμεν. — Κον Κωνστ. Μπρατῆ Ποτεζᾶ Κούκεσι. Συνδρομαὶ ἐλήφθησαν σας εὐχαριστοῦμεν. — Κον Ἰωάν. Ρίζον Ἀγγελοῦ. Ἐξάμηναι ἐλήφθησαν. Διὰ τὰς ὑπερ τοῦ Περιοδικοῦ μας ἐνεργείας σας θεομᾶς εὐχαριστίας. — Κον Δημ. Βουσβάραν Θεσνίκην. Ἐξάμηνος ἐλήφθη ἀπὸ τὸν κ. Σπαθῆν, θεομᾶς εὐχαριστίας. — Κον Αἰμ. Καραγεώργη Ἀθήνας. Εὐχαριστοῦμεν γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια. Τὸ διήγημά σας καλὸ, θὰ δημοσιευθῇ μετὰ τὴν σειράν του. — Κον Διον. Σπίνον συμβολαιογράφον Βολίμης Ἄνω. Ἐξάμηνος ἐλήφθη εὐχαριστοῦμεν. Σχετικὴν ἀπόδειξιν θὰ λάβετε ἀπὸ τὸν δημοδιδάσκαλον κ. Δ. Θεδώσην Καραμπέλην. — Κον Δ. Τζαμαρίαν Ἀθήνας. Ἐτησίᾳ ἐλήφθη θεομᾶς εὐχαριστίας.

Εὐτυχεῖς ἀρραβῶνες

Ἡ «Ἡῶς» παρὰ τὸ αὐστηρὸν αὐτῆς πρόγραμμα, νὰ μὴ δημοσιεύῃ κοινωνικά, κάμνει μία ἐξαίρεσι γιὰ τὴν ἐκλεκτὴν αὐτῆς συνεργάτρια Δαν Νίτσα Μακροῦ καὶ ἀναγγέλλει μετ' ἰδιαιτέρας χαρᾶς, τοὺς εὐτυχεῖς αὐτῆς ἀρραβῶνας μετὰ τοῦ λοχαγοῦ κ. Γεωργίου Μπήτα.

Τόκοις: Κοντόριωρα — Πετσάλη

Η Ο Ξ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ἐσωτερικοῦ

Ἐτησίᾳ δραχ. 30

Ἐξάμηνος 15

Ἐξωτερικοῦ

Ἐτησίᾳ Φρ. Χρυσᾶ 15

Ἀμερικῆς Δολλάρια 3

Αἱ συνδρομαὶ προπληρώνονται

Πᾶσα ἀποστολὴ χρημάτων καὶ ἐπιστολῶν δέον ν' ἀπευθύνηται πρὸς τὸν κ. Ἀνδρέαν Ἰω. Ζῶντον Διευθυντὴν Περιοδικοῦ «Ἡὼς» Ζακύνθου.

Γραφεῖον: Πλατεῖα Ἀγίου Νικολάου τῶν Γερόντων.
Τὰ χειρόγραφα δημοσιεύμενα καὶ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται

ΤΟ ΜΟΝΟΝ

Ἀλάδαστον Φάρμακον κατὰ τῶν Ἑλωδῶν Πυρετιῶν

ΕΙΝΑΙ ΤΟ

CHINOBAROSIL SION RARRAZONI

ἑκαστον κυτίον μὲ 24 κουφέτα Δραχ. 32

Ζητεῖται ἀπὸ τὸ Φαρμακεῖον σας

Γενικὸς ἀντιπρόσωπος ἐν Ζακύνθῳ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΕΣΣΑΣ ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΣ

ΕΦΘΑΣΕ Η ΛΑΙΔΗ

σατε ἀπὸ τὸν καπνοπώλην σας τῆς νέες πραγματικῆς ροντάμες Λαίδη

ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΞΗ

Εἶναι τὰ μόνα σιγαρέττα ποῦ καπνίζονται σήμερον, διότι εἶναι οἰκονομικὰ, περιέχουσι δὲ καὶ καπνὸν ἐξαιρετικῆς ποιότητος. Ἐπίσης τὰ ΕΞΤΡΑ ΜΕΞΗ εἶναι ἀνώτερα ὄλων τῶν μέχρι τοῦδε γνωστῶν σιγαρέτων.